

Aan: Gemeenteraad Diemen

Geachte raadsleden,

Binnenkort neemt u een besluit over het afgeven van een Verklaring van geen bezwaar voor het bouwen van een biomassacentrale in Diemen. Uiteraard is het van belang om de hoeveelheid duurzame energie te vergroten, en kan biomassa hier een bijdrage aan leveren. Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland maken zich echter grote zorgen over de toename van de hoeveelheid stikstof die hierdoor zal worden uitgestoten. Deze stikstof zal neerdalen in een aanzienlijk aantal Natura 2000 gebieden tot op grote afstand zoals het Naardermeer, Vechtplassen, Ilperveld, Nieuwkoopse plassen, de Schoorlse Duinen, Meijndel en de Veluwe. Daarnaast zijn ook de overige natuurgebieden gelegen in de regio gevoelig voor extra depositie van stikstof. Dit betreft onder meer de 2.800 ha heidegebieden en bossen van het Goois Natuurreservaat.

*Door deze nieuwe centrale zal de daadwerkelijke uitstoot van stikstof toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Recent heeft het Europese Hof in haar advies over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aangegeven dat alleen "stikstofruimte" voor economische ontwikkeling kan worden uitgegeven, als bewezen is dat het de natuur niet schaadt. Dat is hier niet het geval en daarmee schadelijk voor de genoemde Natura2000 gebieden. **Wij roepen u met klem op om de Verklaring van geen bedenkingen nu niet af te geven. Hieronder lichten wij dit toe.***

De effecten van stikstof in deze mate op natuur zijn zeer negatief. Als voorbeeld het oudste natuurgebied van Nederland: het Naardermeer. In dit Europees beschermd gebied komen vochtige heiden, blauwgraslanden, trilvenen, veenmosrietlanden en hoogveenbossen voor welke gevoelig zijn voor de neerslag van stikstof. Op dit moment daalt er al te veel stikstof neer, waardoor deze bijzondere natuur in versneld tempo dichtgroeit met struweel, en zeldzame soorten verdwijnen. Op dit moment worden er grote investeringen gepleegd om de negatieve effecten tegen te gaan. Elke extra toename van stikstof betekent dat de Europees beschermde natuur nóg verder onder druk komt te staan, en nog meer maatregelen zoals plaggen en kap van bos nodig zijn de natuur te behouden.

1) Wacht uitspraken rondom PAS eerst af, vanwege uitspraak Europese Hof van Justitie

Het Europese Hof sprak zich op 7 november 2018 uit over het PAS. Ze stelde dat vergunningen voor economische ontwikkelingen pas mogen worden uitgegeven als bewezen is dat het de natuur niet schaadt. Op dit moment komt er in vrijwel alle Natura 2000 gebieden meer stikstof uit de lucht dan de natuur kan verwerken. De maatregelen die landbouw en industrie moeten nemen werken onvoldoende; de stikstofdepositie daalt veel minder dan nodig. De natuur loopt ondanks de maatregelen uit het PAS nog altijd schade op door een opeenstapeling van stikstof en verzuring. Een groot aantal landelijke natuurorganisaties heeft daarom de minister van LNV opgeroepen de vergunningverlening op te schorten tot duidelijk is hoe de uitspraak van het Europese Hof in de praktijk uitpakt (zie brief in de bijlage). Wij willen u dan ook vragen om eerst de uitspraak van de Raad van State af te wachten, en tot die tijd geen onomkeerbare beslissingen te nemen.

2) Eerst opheldering rondom onduidelijke getallen nodig

Naast de algemene oproep om geen extra stikstof uit te stoten in afwachting van de rechterlijke uitspraak, zijn er nog te veel onduidelijkheden over de exacte stikstofdepositie waardoor vergunningverlening volgens onze organisaties nu niet mogelijk is.

Ten eerste is de huidige uitstoot niet precies bekend, zodat het niet mogelijk is om te berekenen of een vergunning mag worden verleend. Op papier zou het kunnen lijken alsof er geen extra stikstofuitstoot optreedt. Men vergelijkt hierbij de huidige vergunde "stikstofruimte" voor de gascentrale met de uitstoot in de nieuwe situatie met biomassa. Echter, de huidige vergunning van NUON wordt in de praktijk hoogstwaarschijnlijk niet volledig gebruikt. De centrale draait volgens het Europees emissieregister al jarenlang niet op volle capaciteit. De reële extra uitstoot door de biomassacentrale wordt hierdoor "weggestreept" tegen de wel vergunde, maar in de praktijk niet bestaande uitstoot door de gascentrale. Op papier dus geen toename - het past immers binnen de vergunning - maar in werkelijkheid een forse toename van stikstofdepositie op de genoemde natuurgebieden.

Ten tweede zien we verschillen tussen de berekening van stikstofdepositie in de Natuurtoets en de aanvullende berekening in het rapport *Stikstofdepositieonderzoek NUON Biomassacentrale Diemen*. In de Natuurtoets is sprake van een flinke stikstofdepositie in veel gebieden, in de aanvullende berekening is er plotseling geen extra stikstofdepositie meer. Als voorbeeld: in de Natuurtoets komt 0,22 mol N/ha/jr in het Naardermeer terecht, in de aanvullende berekening is dat 0 mol N/ha/jr.

3) De gemeenteraad kan nu besluiten om de natuur te beschermen

Wellicht heeft u de vraag of de raad bevoegd is om hierover te beslissen. De effecten van stikstofemissies zouden vergund dienen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming en daarmee een bevoegdheid zijn van de provincie Noord- Holland. Wij vinden dit een te beperkte taakopvatting van een gemeente. U kunt een afweging maken op basis van alle gronden. In elk geval kunt u als randvoorwaarde eisen dat de stikstofdepositie in de Natura 2000 gebieden niet mag toenemen.

4) Overige effecten

Onze organisaties beseffen dat er naast de stikstofbelasting nog veel meer meespeelt in dit besluit. Bijvoorbeeld de hoeveelheid fijnstof die vrijkomt bij verbranding van biomassa die effect heeft op de gezondheid van mensen. In deze stedelijke omgeving met veel snelwegen is de luchtkwaliteit al niet optimaal. Ook de herkomst van de biomassa moet kritisch bekeken worden. Deze moet echt duurzaam zijn en niet ten koste gaan van bossen waar ook ter wereld of voedselproductie.

Resumerend

We vragen u de Verklaring van geen bedenkingen nu niet af te geven. Wij vragen u te wachten met een besluit totdat:

- er duidelijkheid is over de interpretatie van de PAS-uitspraak door de Raad van State.
- er opheldering is over de huidige stikstofdepositie en de belasting van N2000 gebieden na inwerkingtreding van de biomassacentrale.
- als voorwaarde is vastgelegd dat de stikstofdepositie in N2000 gebieden moet afnemen en zeker niet mag toenemen ten opzichte van de huidige daadwerkelijke situatie.

Met vriendelijke groet,

mede namens Landschap Noord-Holland,

Willem Hellevoort

Provinciaal Ambassadeur Noord- Holland,
Vereniging Natuurmonumenten